

Jak się odbędą wybory

Rozporządzenie wykonawcze

W „Dzienniku Ustaw” Nr. 48 z dnia 13-go lipca 1935 r. ukazały się trzy rozporządzenia ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11-go lipca 1935 r., wydane na podstawie nowych ordynacji wyborczych do Sejmu i Senatu.

Pierwsze z nich zawiera:

REGULAMIN DO ZGROMADZENIA OKRĘGOWEGO.

Na podstawie regulaminu wybory do zgromadzenia okręgowego zarządzają wojewodowie i komisarz rządu na m. st. Warszawę w ciągu 5-ciu dni po zarządzeniu wyborów do Sejmu. Zarządzenia wojewodów zawierać będą oznaczenie organów, mających do konać wyborów delegatów do zgromadzenia, termin zebrania się każdego z tych organów, oraz określenie liczby delegatów, przypadających na każdy organ. Wybory do zgromadzenia okręgowego muszą być ukończone nie później, niż 20-go dnia po zarządzeniu wyborów do Sejmu. Organami powołanymi do wyboru delegatów na zgromadzenia okręgowe są: rady izb rolniczych, rady powiatowe, zebrania plenarne izb przemysłowo-handlowych i izb rzemieślniczych, zebrania przedstawicieli zarządów podstawowych jednostek organizacyjnych zawodowych, zarządy zrzeszeń technicznych, zarządy kobiecych organizacji społecznych, rady izb leśniczkarskich, adwokackich i notarialnych, senaty szkół akademickich. Względnie ogólne zebrania profesorów tych szkół.

Delegatami do zgromadzenia okręgowego może być każdy obywatel Rzeczypospolitej bez różnicy płci, który przed dniem zarządzenia wyborów do Sejmu ukończył 24 lata i zamieszkiwał co najmniej rok w okręgu wyborczym oraz nie jest pozbawiony w myśl art. 3 ordynacji wyborczej prawa wybierania do Sejmu. Uchwały organów uprawnionych do wyboru delegatów są ważne bez względu na ilość obecnych. Za wybranych na delegatów uznaje się kandydatów, którzy otrzymali w pierwszym głosowaniu głosy większości. Jeżeli pierwsze głosowanie nie dało wyniku, wówczas zostaje zarządzone głosowanie ściślejsze, które jest ostateczne. Przewodniczący organów powołanych do wyboru delegatów przesyłają niezwłocznie przewodniczącemu okręgowemu komisarzowi wyborczemu odpisy protokołów z wyboru delegatów do zgromadzenia okręgowego.

Powyzszy regulamin stosuje się odpowiednio na obszarze województwa śląskiego ze zmianami, wynikającymi z art. 94 ordynacji wyborczej, a przy wyborach do Sejmu śląskiego — ze zmianami, wynikającymi z art. 95 ordynacji wyborczej.

Drugie rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych dotyczy:

SPISÓW WYBORCÓW DO SEJMU

Na podstawie tego rozporządzenia spisy wyborców do Sejmu sporządzane są na podstawie rejestrów, prowadzonych przez gminy. Osoby przybyłe, celem zamieszkania w gminie, lecz nie wpisane jeszcze do rejestru mieszkańców, będą umieszczone w

spisie wyborców na podstawie zameldowania oraz przedłożenia wymeldunku z poprzedniego miejsca zamieszkania.

W spisach wyborców będą umieszczeni obywatele Rzeczypospolitej, którzy ukończyli 24 lata i zamieszkują w gminie co najmniej od dnia poprzedzającego dzień zarządzenia wyborów. Obywatele polscy zamieszkali w przededniu zarządzenia wyborów do Sejmu na obszarze w. m. Gdańska będą wciągnięci do spisów wyborców m. Gdyni.

Ostatnie rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczy

— SPISÓW WYBORCÓW DO SENATU

Spisy wyborców do Senatu według tego rozporządzenia prowadzą powiatowe władze administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie komisarz rządu. Do spisów są wciągnięci obywatele, którym w przededniu zarządzenia wyborów do izb ustawodawczych służy prawo wybierania do Senatu. Szkoły, których ukończenie stanowi jeden z tytułów prawa wybierania do Senatu są wyszczególnione w specjalnym wykazie, załączonym do rozporządzenia. Obywatele, mający prawo wybierania do Senatu z tytułu zasługi osobistej, lub wykształcenia będą wciągnięci do spisów, jeżeli udowodnią, że im to prawo przysługuje. Obywatele, mający prawo wybierania z tytułu zaufania są wciągani do spisów z urzędu.

Rozporządzenie normuje bliżej sposób, w jaki mają wybierać delegatów organizacje zawodowe (czynią to ich zarządy, ewentual-

Zmiany w dyplomacji

Jak donosi agencja „Press” zmiany personalne w polskiej służbie dyplomatycznej. Podjęte będą w drugiej połowie września. Zmiany zapowiadają się licznie i obejmują nie tylko placówki dyplomatyczne zagranicą, ale i centralę M. S. Z. w Warszawie.

Polska młodzież z zagranicy z wizytą w Warszawie, Spale i w Krakowie

W tych dniach odbywa się w Warszawie II-gi Zlot Młodzieży Polskiej z zagranicy, poprzedzony obradami delegatów, które odbyły się w dniach 11 i 12 bm. W obradach tych wzięło udział 25 delegatów, którzy radzili nad metodami pracy wśród młodzieży polskiej zagranicą.

Natomiast sam Zlot rozpoczął się wczoraj. Stolica przybrała odświętny wygląd. Na gmachach państwowych i domach prywatnych powiewają sztandary o barwach narodowych.

Na Zlot przybyło około 3.000 młodzieży, w tem — jak nas informują — około 1.500 z Rzeszy Niemieckiej i około 700 z Czechosłowacji, 300 z Łony, 150 z Rumunii, 80 z Francji, pozatem reprezentowana jest młodzież polska z Belgii, Kanady, Austrii, Estonii i t. d. Ze Stanów Zjedno-

nie delegaci zarządów poszczególnych komórek organizacyjnych tego samego związku) i postanawia, że przy rozdziale ogólnej ilości delegatów przypadających na związki zawodowe, zrzeszenia techniczne i organizacje kobiece miarodajna jest ilość członków, na podstawie której przeprowadza się rozliczenie systemem de Hondt'a.

Prawo zgłaszania kandydatów na delegatów do zgromadzenia okręgowego przysługuje jednej szóstej członków danej organizacji, izby samorządu gospodarczego lub rady miejskiej w miastach wydzielonych ze związku powiatowego. W innych miastach oraz gminach wiejskich zgłaszają kandydatów zarządy, w samorządzie powiatowym — wydziały powiatowe. Rady miejskie i gminne mogą wybierać tylko pomiędzy kandydatami, zgłoszonymi w przewidziany sposób.

W miastach, gdzie rady miejskie zostały rozwiązane, rolę ich przy wyborze delegatów pełni organ zastępczy (np. w Warszawie tymczasowa rada miejska) lub organ nadrzędny (np. w Łodzi — prezydent Głazek).

CO BĘDZIE ZE STRONNICTWAMI?

Wyrażony w nowej ordynacji wyborczej kurs „precz z partiami” spowodował powstanie pogłoszek o bliskim jakoby rozwiązaniu stronnictw politycznych. W łonie obozu rządzącego zachodził pod tym względem wyraźna różnica zdań, której dowodem mogą być cytowane już na tem miejscu artykuły p. Spiczynskiego w „Kurjerze Porannym” (teza: ordynacja wyborcza nie zlikwiduje prądów politycznych ani ich organizacji) i p. Matuszewskiego w „Gazecie Polskiej” (teza: istnienie partii straciło obecnie wszelki sens). Poznański „Dziennik Poranny” tak ujmuje nastroje panujące w sanacji na temat ewentualnego rozwiązania stronnictw politycznych:

„Tendencje w tym kierunku niezawodnie istnieją. Jednak opinia wpływowych czynników w obozie rządowym nie jest jednolita.

Jedni uważają, że rozwiązanie stronnictw jest logicznym i koniecznym następstwem nowego ustroju. Drudzy natomiast dowodzą, że mieli i dają politycznych zlikwidować się nie da, a wobec tego lepiej jest, aby one były jawne, legalne, aniżeli podziemne, rewolucyjne.

Jest jeszcze i trzecia grupa, która chciałaby groźbą rozwiązania sklo-

nić stronnictwa do odwołania bojkotu wyborów”.

SPRZECZNOŚĆ

„Głosi Narod” artykuł p. Matuszewskiego nasuwa uwagę, że:

„Ludziom lubiącym jasne sytuacje, ludziom idącym drogą prostą narzuca się pytanie: — jeśli chcecie zlikwidować „wszystkie partie” nawet swoją własną, to porywacie się na bardzo ryzykowne dzieło, bo ryzykujecie zupełnie sproszkowanie społeczeństwa; jeśli zaś tworzyć „Związek Pracy Społecznej”, jeśli więc tworzyć nową partię, to jakim prawem zapewniamie nas, że niszczyć „wszystkie partie”, sam system partij? Jest to sprzeczność zbyt widoczna, by jej nie dostrzegło społeczeństwo”.

NIETYLKO PARTJE

„Warszawski Dziennik Narodowy” oświadcza zaś, że:

„...pozemem tylko jest twierdzenie, że nowa ordynacja usuwa od wyborów tylko partje, prawdą natomiast jest to, że usuwa ogół obywateli i oddaje mandaty zgóry tylko tym osobom, które będą wyznaczone przez stronnictwo rządzące. Nie jest tedy zgodne z rzeczywistością, jeśli się mówi, że „stronnictwa” postanowiły nie brać udziału w wyborach. Nie miały potrzeby nie postanawiać, bo nowa ordynacja robi udział w wyborach zgółu iluzorycznym. Moga wszyscy głosować, lecz nie mają możliwości wybierać, bo znajdują się wobec kandydatów wyznaczonych

przez stronnictwo rządowe, a do prawdy jest rzeczą zgola obojętną, czy będzie wybrany Senator X, czy Senator Y”.

WYBORY A KRYZYS

Jak na okresie wyborczym wyjdą sprawy gospodarcze? — tem pytaniem zajmuje się „Słowo Pomorskie”, która zwraca uwagę, że istnieje wprawdzie możliwość wydawania dekretów Prezydenta Rzplitej, ale jest ono ograniczone (n. p. nie podpada pod to prawo podatki i pożyczki), a i w sprawach, które możnaby tą drogą rozstrzygać jak n. p. ubezpieczenia społeczne.

„...wydaje się rzeczą nader wątpliwą, czy Rząd zechce rozstrzygać tak drażliwe sprawy w okresie wyborczym”.

Mówi się wprawdzie o ważnych naradach na Zamku i o układaniu planu polityki gospodarczej, ale:

„...nie należy sobie po tych domysłach wiele obiecywać, gdyż ważniejszych posunięć gospodarczych Rząd przed wyborami przeprowadzić nie będzie mógł na własną rękę. Życie gospodarcze na okresie wyborczym dobrze nie wyjdzie. Potrzebujemy ono zawsze, a szczególnie w obecnych, tak trudnych czasach spokoju i skupienia wszystkich sił. Nie sprzyjają mu walki polityczne, które muszą rozgrywać się przy każdych wyborach, choćby nawet formalnie odbywających nabok stronnictwa polityczne”.

Podział roku akademickiego 1935-1936

Stosownie do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rok akademicki 1935-36 rozpocznie się w dniu 1-ym września r. b. — Do dnia 28-go września ukończone zostaną egzaminy i zastępujące je kolokwia obowiązujące.

Spisy kandydatów, badanie dokumentów i stopnia przygotowania kandydata do studjów na da-

nym wydziale zostaną przeprowadzone między 23-im września a 5-ym października r. b.

Wykłady i ćwiczenia rozpoczyna się w dniu 7-ym października Podział roku akademickiego na semestry, względnie trymestry, jak i przerwy między semestrami, oraz terminy egzaminów pozostaną bez zmiany.

Kilkaset stron ekspertyzy gospodarki w Żyrardowie

W przyszłym miesiącu zakonczona będzie ekspertyza sądowa w Zakładach Żyrardowskich zarządzana przez wydział handlowy

Sądu Okręgowego w Warszawie dla ustalenia strat poniesionych przez mniejszość akcjonariuszów przy zakupie bawelny, jak i pobierania wygórowanych procentów. Ekspertyza przeprowadzana przez trzech biegłych specjalistów w sprawach włókienniczych i trzech buchalterów przysięgłych zawarta będzie w kilkaset stronach. Będzie to niewątpliwie rekordowa pod względem ilości materiału ekspertyza sądowa. Jak przewidują biegli same jej przepisywanie na maszynie potrwa około miesiąca.

Ekspertyza przedstawiona ma być Sądowi Handlowemu jednocześnie z opracowywanym przez sekwestr sądowy Zakładów sprawozdaniem z działalności za rok ostatni.

Zatrudnienie zredukowanych robotników kopalni „Reden”

W dniu 12 b. m. odbyła się w Sosnowcu z inicjatywy Ministerstwa Opieki Społecznej i Funduszu Pracy konferencja przedstawicieli władz oraz dyrekcji „Gwarectwa hr. Renard” w sprawie zatrudnienia 670-ciu robotników, którzy po pożarze na kopalni „Reden” „Gwarectwa hr. Renard” utracili pracę.

W konferencji tej wzięli udział m. in. starosta powiatowy w Bezdzinie p. J. Boxa, dyrektor departamentu Ministerstwa Opieki Społecznej p. Biesiekierski, szef wydziału głównego Funduszu Pracy S. Szumowski, poseł Z. Madeyski, wiceprezydent m. Dąbrowy, p. Trześmich oraz naczelny dyrektor i dyrektor administracyjny „Gwarectwa hr. Renard”.

W wyniku konferencji ustalono, że na kopalni „Reden” w charakterze dozoru pozostanie 31 robotników, oraz że do dnia 23-go sierpnia r. b. otrzymają pracę w koncernie „Gwarectwa hr. Renard” wszyscy robotnicy, zatrudnieni pod ziemią w liczbie 350 osób, razem więc zatrudnionych zostanie 351 robotników.

Co do pozostałych 288 robotników, to najpóźniej do końca m. sierpnia r. b. otrzymają oni pracę w kopalni „Hr. Renard” bądź też w Hucie Bankowej.

Ponadto dyrekcja kopalni złożyła oficjalne zobowiązanie bezwrotnego przyjęcia wszystkich robotników kopalni „Reden” spowo-

gdy tylko powstanie możliwość dalszego jej eksploatacji, co według opinii fachowców nastąpi za kilka miesięcy.

W Banku Polskim

Bilans dekadowy Banku Polskiego na dzień 10 lipca wykazuje w milionach zł. następujące ważniejsze zmiany:

Zapasy wzrosły o 0,3 (do 510,7), dewizy o 1,4 (do 17,1), kredyty zmalały wekslowe o 1,4 (do 644,1), zastawowe o 14,6 (do 48,3), portfel dyskontowanych bonów skarbowych o 5,6 (do 48,2), w tymczas zapisu bilonu o 4,1 (do 40,9) i wzrosł natomiast płacone zobowiązania o 2,2 (do 212,8), obieg banknotów spadł o 16,1 (do 931,7). Pokrycie wynosi 48,90 proc.

Badanie psychiatryczne studenta Kujawskiego

Na skutek starań obrony podany został badaniu psychiatrycznemu zabójca naczelnika w Magistracie Warszawskim, Dembiński go, student Kujawski. Kujawski skazany wyrokiem Sądu Doraźnego na bezterminowe ciężkie więzienie zdradzał w ostatnich czasach objawy choroby umysłowej. Został on umieszczony przez władze więzienne w wydziale psychiatrycznym szpitala więziennego w Grudziądzu.

Zabiegi Kujawskiego darowano mu części kary przez Pana Prezydenta R. P. pozostały jak wiadomo bez uwzględnienia.

Wiceprezydenci m. Łodzi zostaną mianowani przed 16 b.m.

ŁÓDŹ, 12. 7. — Dopiero wczoraj zarząd m. Łodzi został oficjalnie zawiadomiony o nominacji p. Władysława Głazka na tymczasowego prezydenta m. Łodzi. Równocześnie nowy prezydent zawiadomił zarząd miejski, że obejmie urząd we wtorek 16 b. m., z czego należy wnioskować, że do tego czasu zostanie rozstrzygnię-

ta nominacja wiceprezydentów. Według pogłosek, najpewniejszą są kandydatury posła Tomczaka z Warszawy i dyrektora miejskiego urzędu kontroli w Łodzi Józefa Zalewskiego. Dotychczasowy komisarz rządowy m. Łodzi, inż. Wojewódzki, który jest z zawodu technologiem, wróci prawdopodobnie do przemysłu.

Ponowna konfiskata zwolnionej ulotki

LUBLIN, 12. 7. — Przed kilkoma dniami doniesiliśmy o uchyleniu konfiskaty ulotki przedwyborczej kółła Stronnictwa Narodowego w Chodolu, zarządzanym przez Sąd Okręgowy w Lublinie, który oddalił zarówno skargę gminy żydowskiej w Lublinie przeciwko ulotce jak i wniosek o jej konfiskacie.

Ulotka ta nie ma jednak szczęścia, gdyż obecnie urząd prokuratora powtórnie zarządził jej konfiskacie.

Cały Lublin śledzi z zainteresowaniem, jakie będą dalsze losy tej przeciwyżydowskiej ulotki i jak zakończy się zatarg, wszczęty przez zarząd gminy żydowskiej w Lublinie.

Wyborcy z urzędu wciągani są już na listy

Władze administracyjne ustalają obecnie listę osób uprawnionych do głosowania do Senatu, którzy będą wciągnięci do spisu wyborców z urzędu. Na podstawie art. 2 ordynacji wyborczej do Senatu bez potrzeby zgłaszania się osobistego do biur spisowych wciągani będą na listy wyborców członkowie zarządu organizacji wyższych użyteczności publicznej: Ligi Obrony Powietrznej państwa, Ligi Morskiej i Kolonialnej, Związku Strazy Pożarnych, Polskiego Czerwonego Krzy-

ża, Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Akademickiej, Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych, przewodniczący zarządu kółek rolniczych zrzeszonych związków izb i organizacji rolniczych, przewodniczący zarządu cechów, oraz obywatele piastujący stanowiska we władzach samorządu gospodarczego, oraz w zarządkach organizacji gospodarczych i zawodowych, jak: radcowie izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych.